COMPLEXUL MUZEAL DE ȘTIINȚELE NATURII
„IOAN BORCEA“ — BACĂU

STUDII ȘI COMUNICĂRI 1980 — 1993	283 — 287

TABANIDE ȘI DOLCHOPODIDE (DIPTERA) DIN COLECȚIILE MUZEULUI DE ȘTIINȚELE NATURII BACĂU

CORNELIU PÂRVU, VALERIA PAVEL

Prima și singura specie de tabanid publicată până în prezent din colecțiile entomologice ale muzeului județean de științele naturii din Bacău o găsim în raportul anual al acestui muzeu, din anul 1971 ; este 1. ♀ de *Chrysops caecutiens* (L.), colectată și semnalată de la Slănic-Moldova (Județul Bacău) de M. Weinberg (8).

Din materialul inedit de diptere acumulat în ultimul deceniu în aceste colecții, noi am determinat 104 exemplare de tabanide conținând 23 de specii și 11 exemplare de dolchopodide aparținând la 16 specii.

Cea mai mare parte din aceste insecte (86 exemplare a 23 specii din ambele familii) au fost colectate din partea centrală a Subcarpaților Moldovei dar aria de proveniență a întregului material cuprinde și alte zone cum sunt : Neamț, Vrancea, Vîlcea, Mehedinți, Munții Retezat, Podișul Dobrogei, Delta Dunării, Litoralul Mării Negre.

Prezentăm mai jos abrevierea numelor celor care au colectat materialul și a numelor județelor, folosită la întocmirea listei de specii :

A.G. — A. Goagă
Bc. — județul Bacău
C.P. — C. Pârvu
Cs. — județul Caraș-Severin
C.T. — C. Tamelie
Ct. — județul Constanța
D.H. — D. Herghelegiu
E.P. — E. Parpală
Hd. — județul Hunedoara
Mh. — județul Mehedinți
Nț. — județul Neamț
Tl. — județul Tulcea
V.A. — Valeria Astanei
Vl. — județul Vîlcea
Vn. — județul Vrancea

Abreviere : F = femelă, M = mascul.

Familia TABANIDAE

Silvius vituli (F.), 2 FF Valea Frumoasei (Bc.), 13—14.VII. 1972 (A.G.).
Chrysops caecutiens (L.), 7 FF Scutaru (Bc.), 8—9.VIII.1974 (A.G.) ; 1 F Brusturoasa (Bc.), 4.VII.1970 (A.G.).
Ch. (Heterochrysops) flavipes Mg., 4 FF Hemeiuși (Bc.), 29.VII.1974 (A.G.).
Ch (Heteroch.) italicus Mg., 3 FF. Serighiol (Tl.) 1.VI.1972 (A.G.) ; 2 MM, 1 F Istria (Ct.), 3.VI.1972 (A.G.) ; 3 MM. 1 F (Sinoe, Ct.) 26VI.1972 (AG).

Ch. parallelogrammus Zelt., 1 M Gherăieşti (Bc.), 10.VI.1977 (A.G.); 1 F Valea Seacă (Bc.), 8.VII.1977 (V.A.) (Fig. 1 şi 2).

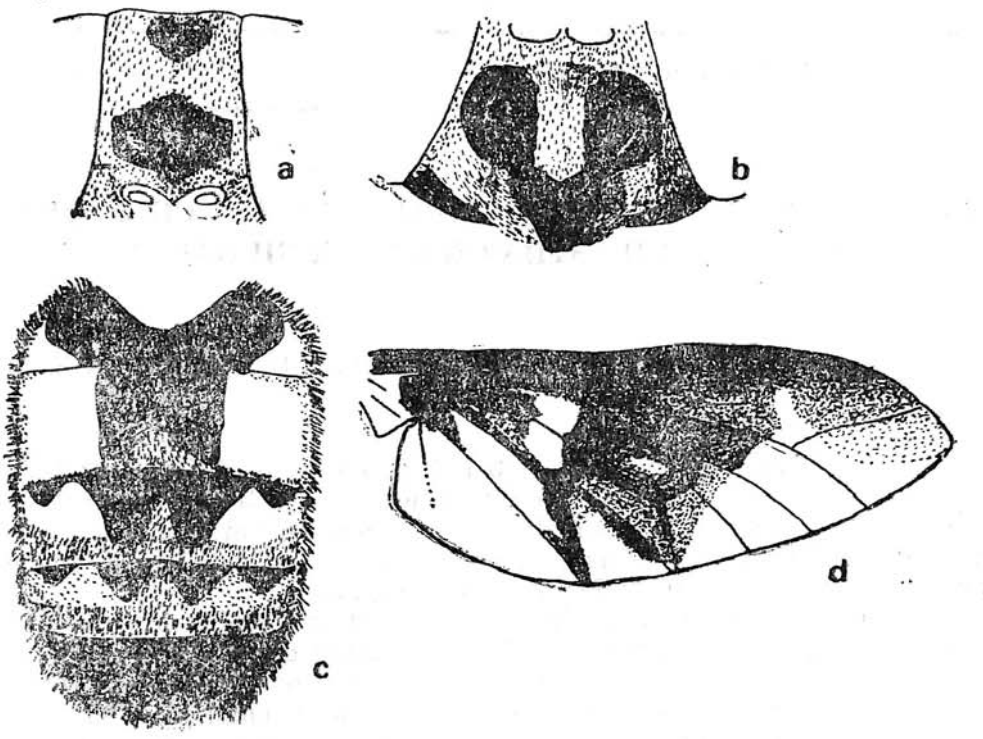

FIG. 1 — *Chrysops parallelogrammus* Zell., *a.* fruntea femelei, *b.* faţa femelei *c.* abdomenul mascul (după Chvála, Lyneborg şi Moucha, 1972), *d.* aripa masculului (original).

Ch. pictus Mg., 1 F Călimăneşti (Vl.), 24.VI.1971 (A.G.), 2 FF Hemeiuşi (Bc.), 15.VII.1974 (A.G.); 1 F. Gherăeşti (Bc.) 19.VII.1975 (C.T); 1 F, Răchitoasa (Bc), 23.VII.1980 (V.A.).

Hybomitra (Stipula) *acuminata* (Lw.), 1 F Serighiol (Tl.), 1.VI.1972 (A.G.); 3 FF Babadag (Ct.), 14.VI.1972 A.G.).

H. bimaculata (Macq.), 1 F. Urecheşti (Bc.), 10.VI.1978 (A.G.).

H. ciureai (Ség.), 1 F. N. Bălcescu (Bc.), 13.VII.1973 (A.G.); 1 F, Fîntînele (Bc.) 24.VI.1975 (A.G.); 1 F. Gherăieşti (Bc.), 19.VII.1975 (C.T.)

Atylotus latistriatus (Br.). 1 M Munţii Nemirra (Bc.) 25.VII.1975 (E.P.); 1 F. Cotu Grosului (Bc.), 4.VIII.1978 (V.A.).

A. loewianus (Vill.), 1 ♀, Valea Frumoasei (Bc.), 5.VII.1972 (A.G.).

A. rusticus (L.), 4 MM. 1 F. Onişcani (Bc.), 3.VII.1971 (A.G.); 1 M Shitu Frumoasa (Bc.), 14.VII.1971 (A.G.); 1 F. Valea Frumoasei (Bc.), 14.VII.1972 (A.G.): 1 F. Iteşti (Bc.) 12.VII.1975 (A.G.); 1 F N. Bălcescu (Bc,) 6VII 1977 (V.A.); 1 F. Cotu Grosului (Bc.), 4.VII. 1978 (V.A.); 1 F Bătrâneşti (Nţ.), 7. VIII. 1978 (V.A.).

Tabanus autumnalis L., 1 F. Zboina Neagră (Vn.), 26.VI.1971 (leg.? 2 FF. Băile Herculane (Cs.), 5.VI.1978 (A.G.).

T. bromius L. 4 FF. Vîrful Pietricica, 586 m. (Bc.), 10.VII.1971 (A.G.); 1 F. Berzunţi (Bc.), 27.VII.1971 (A.G.); 1 F. Apa Roşie (Bc), 25.VII.1975 (E.P.); 1 F. Drobeta-Turnu Severin (Mh.), 30.VII.1978 (A.G.).

T. maculicornis Zett. 1 F. Lepşa (Vn.) 20.VI.1971 (A.G.); 10. FF. Gura Zlatna (Hd. 19—20.VII.1981 (C.P.).

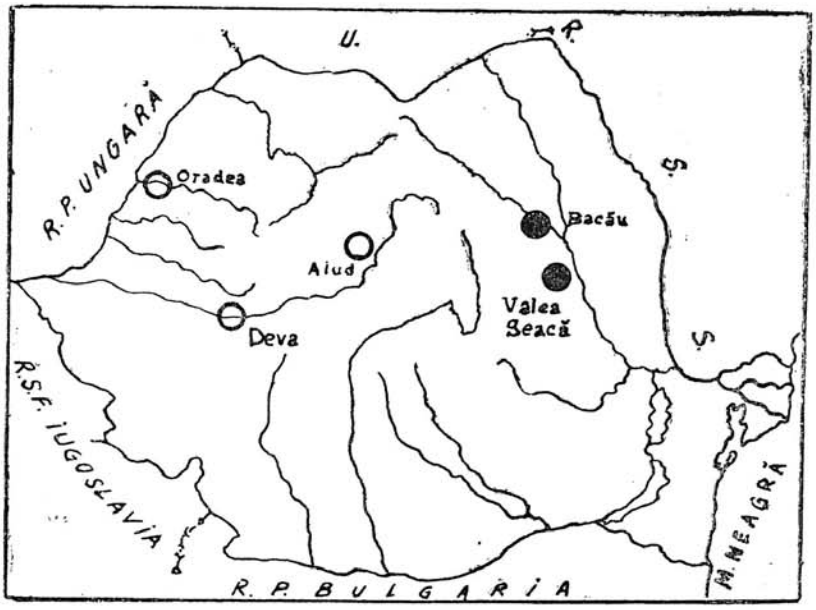

FIG. 2 — Răspândirea în România a speciei *Chrysops parallelogrammus* Zell., 0 — literatură, 0 — material.

T. miki Br., 1 F Gherăieşti (Bc.). 24.VII.1971, (A.G.); 1 F, Brătila (Bc. 26 VII.1971 (A.G.); 10. FF Gura Zlata (Hd.), 19—20VII.1981 (CP).
T. quatuornotatus Mg., 1 M. Băile Herculane (Cs.), 27.VI.17978 (A.G.); 1 F. Dealul Găidarului (Bc.), 23.VI.1972 (A.G.).
T. spodopterus Mg., 5. FF Gura Zlanta (Hd.), 19—20.VII.1981, (C.P.).
T. tergestinus Egg., 1 M Dospineşti (Bc.), 2.VII 1972 (A.G.).
Haematopota italica Mg., 1 F. Valea Seacă (Bc.), 14.VII.1975 D.H.).
H. ocelligera Kröb., 1 F, Scorţeni (Bc.), 21.VI.1973 (A.G.). Racova (Bc), 24 VI. 1980 (A.G.).
H. pllens Lw., 1 M Istria (Ct.), 3.VI.1972 (A.G.); 2 FF. C.A. Rosetti (Tl), 6—12.VI.1981 (C.P.).
H. pluvialis (L.), 1 F Răcăciuni (Bc.), 25 VI 1970 (A.G.); 1 F, Luizi Călugăra (Bc.), 3 VIII 1973 (A.G.); 1 F. Luncani (Bc.), 4 VI 1974 (A.G.); 1 F, Măgura (Bc.), 7.VI.1978 (V.A.).

Familia DOLICHOPODIDAE

Dolichopus claviger Stann., 3 MM. C.A. Rosetti (Tl.), 6—12 VI 1981 (C.P.).
D. nitidus Fall., 1F, Dealul Runc (Bc.), 14 VII 1971 (A.G.) (Fig. 3).
D. pennatus Mg.. 1 M, Berzunţi (Bc.), 27 VIII 1971 (A.G.); 1 M. Hemeiuşi (Bc.), 25.VI.1979 (A.G.).
D. plumipes (Scop.), 1 M. Bacău, 4 VIII 1971 (A.G.).
Hercostomus chrysozygos (Wied.), 1 M. Zboina Neagră (Vn.), 26 VI 1971 (A.G.).
H. nigriplantis (Stann.) 3 MM C.A. Rosetti (Tl. 8.V.1981 (C.P.).

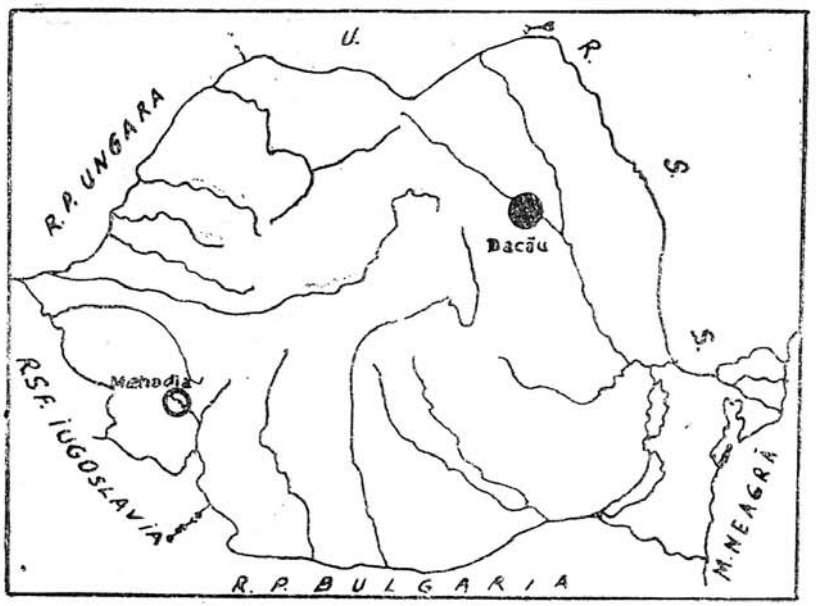

FIG. 3 — Răspândirea în România a speciei *Dolichopus nitidus* Fall., 0 — literatură, 0 — material.

REZUMAT

Exemplarele cele mai interesante din mica colecție de tabanide determinată sunt masculul și femela de *Chrysops parallelogrammus* Zell., specie rară, tipic europeană, cunoscută mai ales din Europa centrală ; în URSS a fost găsită numai în partea sa europeană (Odessa și Kalinin).

În România specia este semnalată din vestul țării de Thalhammer (7) de la Oradea și de Dinulescu (2) de la Aiud și Deva, însă numai pe bază de literatură ; noi o semnalăm dintr-o nouă localitate, de data aceasta din estul țării, exemplarele menționate fiind unicele cunoscute până în prezent în vreo colecție din țară.

Prezența în Moldova a familiei *Dolichopodidae* este acum semnalată pentru prima dată prin două din genurile sale cele mai bogate în specii,*Dolichopus* Latr. și *Hercostomus* Lw. *D. nitidus* Fall. este la a doua semnalare în România fiind cunoscut numai din literatură, din S.V. țării, de la Mehadia (7).

Conchidem deci că deși în număr redus, materialul a furnizat date utile pentru cunoașterea răspândirii în țara noastră a celor două familii de diptere studiate, contribuind într-o modestă măsură la organizarea colecției de diptere a Muzeului de Științele Naturii din Bacău.

TABANIDAE ET DOLICHOPODIDAE (DIPTERA) DES COLLECTION DU MUSÉE DE SCIENCES NATURELLES DE BACĂU

Résumé

On présente des données sur des espèces de Tabanidae et de Dolichopodidae conservées dans les collections du Musée des Sciences naturelles de Bacău.

Dans le chapitre „CONCLUSIONS", on précise que le spécimen de *Chrysops parallelogrammus* Zell. — une espèce paléarctique rare est l'unique exemplaire gardé dans une collection scientifique de Roumanie.

En ce qui concerne la famille des Dolichopodidae, famille signalée maintenant pour la première fois en Moldavie, on mantre que *Dolichopus nitidus* Fll. est cité pour la deuxième fois en Roumanie.

BIBLIOGRAFIE

1. CHVALA M., LYNEBORG, L. MOUCHA J., — 1972, The Horse Flies of Europe (Diptera, Tabanidae), Ent. Soc. Copenhagen. E.W. Classey Ltd. Hampton Middl. England, 1—499
2. DINULESCU, GH., — 1958, Diptera, Familia Tabanidae în Fauna Republicii Populare Române, 11, 2 : 1—276
3. LECLERCQ M., et OLSUFJEV N.G., — 1981, Nouveau catalogue des Tabanidae Palearctiques (Diptera) Notes Faunique de Gembloux, 6 : 1—51
4. NEGROBOV O.P., i STACKELBERG A.A., — 1969, Sem. Dolichopodidae — Zelenuşki in Opredelitelı nasecomih evropeskoi ciasti SSSR, 5,1 : 670—751.
5. PARENT O., — 1938, Dipteres Dolichopodidae. Faune de France, Paris, 35 : 1—720.
6. STACKELBERG A.V., — 1930—1941, Dolichopodinae in Lindner E. Die Fliegen der Palaearktischen Region, Lief. 51, 71, 82, 138. Stuttgart, 1—224.
7. THALHAMMER J., — 1918, Ordo Diptera in Fauna Regni Hungariae Budapest.